

IN MEMORIAM

Prof. dr ing. BRANKO BORČIĆ

Nakon kratke i teške bolesti dne 4. VII 1977. preminuo je u Beogradu dr ing. Branko Borčić, redovni profesor Geodetskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Ovakvo neočekivani odlazak profesora Branka Borčića iz naše sredine utoliko je teži, što njegova energija i životni entuzijizam nisu davali povoda strahovanju.

Prof. Branko Borčić rođen je 8. VI 1908. u Prnjavoru. Klasičnu gimnaziju je pohađao u Bihaću i Sarajevu, gdje je i maturirao 1927. godine. Iste godine upisuje se na Geodetsko-kulturno-tehnički odjel Tehničkog fakulteta u Zagrebu. Diplomirao je 1932. godine. Do odlaska na odsluženje vojnog roka 1933. godine bio je asistent-volonter za predmet Niža geodezija kod prof. Pavla Horvata.

Nakon odsluženja vojnog roka, 1934. godine, zapošljava se u Ministarstvu financija, Odjeljenju katastra i državnih dobara, gdje ostaje do 1944. U tom vremenskom razdoblju vršio je razne dužnosti i zuzimao razne položaje od početničkih do rukovodećih. Završio je posao u toj službi kao šef odsjeka za triangulaciju i nivelman. U listopadu 1944. godine stupio je u Narodnooslobodilačku vojsku. U 1945. godini raspoređen je na rad u Vojnogeografski institut u Beogradu, gdje je bio nastavnik na Topografskoj školi i načelnik Naučnog i Geodetskog odsjeka. Pored redovne dužnosti u Vojnogeografskom institutu, od 1948. do 1951. bio je honorarni nastavnik u zvanju docenta na Tehničkoj velikoj školi u Beogradu za predmete Topografija i Kartografija.

Za izvanrednog profesora Tehničkog fakulteta u Zagrebu izabran je u svibnju 1951. godine, pa je kao major preveden u rezervu iste godine u mjesecu rujnu. U jesen 1956. habilitirao je na Tehničkom fakultetu u Zagrebu s temom »Prilog rješavanju transformacije koordinata između susjednih koordinatnih sistema kao Gauss-Krügeove projekcije«. Redovni profesor na Arhitektonsko-građevinsko-geodetskom fakultetu postao je u svibnju 1960. Doktorirao je 1964. godine s temom »Matematička podloga karte svijeta u mjerilu 1:1 000 000«.

Kako se iz ovih kratkih biografskih podataka vidi profesor Borčić je kao stručnjak u praksi radio od 1934. do 1951. godine na poslovima geodetske struke. Radeći u praksi ostvario je vidnog traga u organizaciji i izvršenju premjera i izrade planova za više gradskih naselja (Čuprija, Leskovac, Brus, Aleksandrovac, Kuršumlja, Crnkvenica i Zrenjanin). Posebno je zaslužan za uspjeh probnog aerofotogrametrijskog snimanja općine Mlado Nagoričano. Tim uspjelom probnim radom otvorena su vrata toj novoj metodi snimanja u izradi situacionih planova krupnih mjerila. Od većih praktičnih radova koje je obavio u Vojnogeografskom institutu, od posebnog su značenja mjerenje Radovljičkog bazisa kod Bleda, 1950. godine i bazisa između Odre i Velike Gorice, kod Zagreba, 1951. godine.

Već na tim praktičnim radovima profesor Borčić djeluje više kao učitelj nego kao pretpostavljeni i nadzorni organ. Razumljivo je stoga da veći dio svoje djelatnosti posvećuje nastavi, najprije u Beogradu, a zatim u Zagrebu. Bio je odličan pedagog i predavač, plodan pisac i mentor u više magistarskih i doktorskih disertacija. Udžbenici prof. Borčića jedini su te vrste u našoj zemlji i koriste se u svim univerzitetima na geodetskim i prirodno matematičkim fakultetima. Posebno treba ukazati na veliku ulogu i doprinos koji je prof. Borčić ostvario u stručnom obrazovanju kadrova Vojnogeografskog instituta. Gotovo sve poslijeratne generacije, čiji mnogi pripadnici zauzimaju danas najodgovornije dužnosti u Institutu, bili su daci ili studenti profesora Borčića.

Znanstveni rad prof. Borčića kretao se paralelno s njegovim stručno-praktičnim i nastavnim radom. U kritičnom periodu poslijeratne obnove Vojnogeografskog instituta, bez opreme i visokostručnih kadrova, prof. Borčić je mnogo doprinio da se oformi naučna jedinica koja je učestvovala u donošenju svih značajnih odluka presudnih za dalji razvoj vojnogeodetske pa i civilne geodetske službe.

U većem broju svojih znanstvenih radova bavio se problemima matematičke i geodetske kartografije. Posebno su značajni i zapaženi njegovi radovi o matematičkoj osnovi međunarodne karte svijeta mjerila 1:1 000 000. Posljednjih godina bavio se problemima toponimike i kartografske terminologije. Na tom području naročito je zapažena njegova aktivnost u Sekciji za kartografiju koja djeluje u okviru Ekonomskog odjeljenja Ujedinjenih nacija i vodi brigu o najvažnijim pitanjima izrade karata međunarodnog značenja Na konferencijama o standardizaciji geografskih naziva održanim u Pragu 1971. i Londonu 1972, kojima je prisustvovao kao šef jugoslavenske delegacije, podnio je referate u kojima je dao prijedloge koji su ušli u zaključke i preporuke konferencije.

Značajan je i njegov rad u Odboru za izradu Rječnika općih geografskih naziva na kartama koji izrađuju predstavnici država VII regiona Ujedinjenih nacija (Bugarska, Čehoslovačka, Jugoslavija, Poljska i Mađarska). U Međunarodnom kartografskom udruženju, kao dopisni član Komisije II aktivno je učestvovao u pripremi drugog izdanja Multilingual Dictionary of Technical Terms in Cartography. U okviru te djelatnosti zajedno sa svojim suradnicima iz Zavoda za kartografiju Geodetskog fakulteta pripremio je za štampu Višejezični kartografski rječnik, čije objavljivanje nije nažalost dočekao.

Prof. Borčić mnogo je zadužio našu zajednicu i kao član raznih komisija i odbora ta obavljanjem raznih funkcija na fakultetu, Sveučilištu i u Savezu geodetskih inženjera i geometara. U znak priznanja za njegovu izuzetnu aktivnost na razvoju geodetske struke, organizaciji Saveza i usavršavanju geodetskih stručnjaka izabran je za počasnog člana SGIGJ.

Za svoj rad i djelo dobio je prof. Borčić više odlikovanja i nagrada od kojih su najznačajniji orden rada sa crvenom zastavom i posebno nagrada za životno djelo. Još su nam u sjećanju njegove riječi pune patriotizma i ponosa što pripada zvanju velikog povjerenja ali i obaveza, kojima se zahvalio u ime dobitnika nagrada.

Kao čovjek bio je prof. Borčić pouzdan i vjeran prijatelj koji je uvijek nastojao pomoći gdje je to zatrebalo. Svoje bogato znanje nesebično je prenosio mladim suradnicima. Govorio je a uvijek je tako i postupao, dužnost je nas starijih nastavnika da se o vama mladima brinemo kao što se roditelji brinu o svojoj djeci. A njegova velika ljubav prema vlastitoj porodici bila je i ostatak kao primjer besprijekorne očinske brige i razumijevanja.

Svim njegovim prijateljima, kolegama i suradnicima, svim njegovim studentima ostatak će njegov lik u nezaboravnoj uspomeni. Za sve što je učinio neka mu je slava i hvala.

N. Frančula

IN MEMORIAM

Prof. Dr. Ing. WILLEM SCHERMERHORN

10. ožujka 1977. godine umro je u svojoj 82-oj godini Prof. Dr. Ing. WILLEM SCHERMERHORN — nizozemski znanstvenik i stručnjak čiji su kvaliteti bili poznati i van granica svoje domovine, pa je bio priznat i cijenjen kao jedan od vodećih svjetskih fotogrametara svojeg doba.

Bogatu biografiju Prof. Dr. Ing. SCHERMERHORN-a teško je sažeti a da se ne propusti neka njegova značajna aktivnost i angažman.

Rođen je 1894. godine, a od 1913. do 1918. studira geodeziju na Tehnološkom institutu u Delftu. Na istom Institutu je asistent, a zatim, od 1926. do 1945. godine, profesor geodezije. Poslije rata intenzivno propagira potrebu osnivanja jednog međunarodnog instituta za fotogrametrijsku obuku pod okriljem Ujedinjenih naroda, što mu i uspijeva formiranjem poznatog ITC-a (International Training Center) u Delftu. Na čelu te institucije je od 1951. do 1964. godine kada odlazi formalno u mirovinu ali je i do kraja života aktivan zagovornik razvoja i usavršavanja sistema obuke fotogrametrijskog kadra, naročito za zemlje u razvoju.

Bio je član Nizozemske akademije nauka, a imao je i počasni doktorat Tehnoloških instituta u Zürichu, Milanu i Hannoveru, te Sveučilišta u Glasgowu.

Prof. Dr. Ing. SCHERMERHORN bio je i poznati društveni radnik: od 1932. do 1946. godine bio je predsjednik Nizozemskog društva za fotogrametriju, a od 1938. do 1958. godine nalazio se na čelu Međunarodnog društva za fotogrametriju.

Posebno treba istaći da je Prof. Dr. Ing. SCHERMERHORN bio čovjek naprednih pogleda i shvaćanja. Tako je od 1938. do 1940. godine bio predsjednik nizozemskog antifašističkog udruženja »Jedinstvo kroz demokraciju«, za vrijeme njemačke okupacije bio je talac da bi u prvoj godini slobode — od 1945. do 1946. godine — bio predsjednik nizozemske vlade.

Pokojni Prof. Dr. Ing. SCHERMERHORN bio je veliki prijatelj naše zemlje o čemu su se mogli osvjedočiti svi naši ljudi koji su imali prilike da dođu u kontakt s njim — bilo posjetom i boravkom u ITC-u u Delftu, bilo za vrijeme njegove kratke posjete Jugoslaviji prije nekoliko godina.

Zbog svojih vrlina, kao znanstvenik, stručnjak i čovjek, Prof. Dr. Ing. WILLEM SCHERMERHORN ostaje u trajnom sjećanju. Slava mu!

A. Sindik